

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Agnieszka Piotrowska

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku Gminy S.

przy uczestnictwie Zespołu Szkół (...) im. [...] w Z., H. Z., Gminy Ł., Skarbu

Państwa - Ministra Środowiska, Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości ul. S. w

S. oraz Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości przy ul. S. w S.

o stwierdzenie nabycia spadku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 27 maja 2020 r.,

zażalenia uczestnika Zespołu Szkół (...) im. [...] w Z.

na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 30 października 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 października 2019 r. Sąd Okręgowy w K. w sprawie z wniosku Gminy S. z udziałem Zespołu Szkół (...) im. [...] w Z., H. Z., Gminy Ł., Skarbu Państwa – Ministra Środowiska, Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości ul. S. w S. i Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości przy ul. S. w S. o stwierdzenie nabycia spadku, rozpoznając apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 24 maja 2019 r., odmówił Zespołowi Szkół (...) im. [...] w Z. (dalej także jako: „Zespół Szkół”) dalszego udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania.

Sąd Okręgowy stwierdził, że Zespół Szkół nie ma zdolności sądowej i zdolności procesowej i jako taki nie może być uczestnikiem postępowania. Przyjął, że uzasadnia to odmowę dalszego udziału Zespołu Szkół w sprawie w charakterze uczestnika postępowania.

W dniu 30 grudnia 2019 r. Zespół Szkół złożył zażalenie na postanowienie z dnia 30 października 2019 r. Zarzucił naruszenie art. 510 § 1 i art. 70 § 1 k.p.c. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie w niniejszej sprawie zostało wniesione po dniu 7 listopada 2019 r., tj. po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 ze zm., dalej jako: „ustawa z 2019 r.”). W świetle art. 9 ust. 4 ustawy z 2019 r. odczytywanego *a contrario* oznacza to, że do jego rozpoznania zastosowanie mają przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu nadanym tą ustawą (por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2019 r., V CZ 90/19, niepubl.).

Zgodnie z art. 394¹ k.p.c. w brzmieniu nadanym ustawą z 2019 r. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną i na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (§ 1) bądź w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku (postanowienia co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym) oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (§ 1¹ i art. 13 § 2 k.p.c.). Wydane w postępowaniu nieprocesowym postanowienie sądu drugiej instancji o odmowie dalszego udziału w sprawie określonego podmiotowi w charakterze uczestnika postępowania nie należy do żadnej z tych kategorii. Przesądza to, że na takie postanowienie w obecnym stanie prawnym zażalenie do Sądu Najwyższego nie przysługuje.

Należy wskazać, że w stanie prawnym obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z 2019 r. w judykaturze budził wątpliwości charakter postanowienia sądu drugiej instancji o odmowie dopuszczenia do udziału w sprawie lub odmowie dalszego udziału w sprawie (art. 510 § 1 zdanie 3 k.p.c.) z punktu widzenia

dopuszczalności zaskarżenia go zażaleniem do Sądu Najwyższego. Prezentowany był pogląd, że postanowienie to kończy postępowanie w sprawie i jest zaskarżalne zażaleniem do Sądu Najwyższego (dawny art. 394¹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., por. Sądu Najwyższego postanowienie z dnia 18 października 2017 r., II CZ 57/17, niepubl. i powołane tam dalsze orzecznictwo). Stanowisko przeciwne, dominujące, zakładało, że postanowienie, o którym mowa, nie należy do kategorii kończących postępowanie w sprawie w rozumieniu dawnego art. 394¹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., wobec czego zażalenie na to postanowienie do Sądu Najwyższego jest niedopuszczalne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2017 r., III CZ 18/17, niepubl., oraz z 13 października 2017 r., I CZ 92/17, niepubl. i powołane tam dalsze orzecznictwo). Przychylając się do tego drugiego stanowiska stwierdzić należy, że wniesione w niniejszej sprawie zażalenie byłoby niedopuszczalne także przy założeniu, że ocena tej dopuszczalności byłaby dokonywana przy zastosowaniu dawnego art. 394¹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Zażalenie wniesione w niniejszej sprawie podlegało wobec tego odrzuceniu z racji jego niedopuszczalności.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw